

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 35 (2155)

Reede, 27. november 1987

Hind 2 kop.

Seoses väga hea õppe-tootmispraktika ja ühiskondliku poliitilise praktika sooritamisega 1987. a. suvel avaldada kiitust järgmistele üliõpilastele:

Sander Kibin — AK-71
 Koit Vallimäe — AK-77
 Toomas Saarts — AV-71
 Jüri-Andrus Alasi — AV-71
 Meelis Mätas — AO-51
 Inna Kotsetõškina — AO-97
 Hillar Nuut — AO-71
 Priit Alasoo — AA-71
 Oleg Kurdo — AA-77
 Karin Bondarenko — AA-97
 Hando Riisikamp — LE-91
 Jüri Udre — LI-97
 Tatjana Lestšova — LI-77
 Leo Oja — LR-51
 Kulno Keskküla — LR-71
 Margus Raud — LR-71
 Jaanus Vainu — LR-91
 Viktoria Volodina — MM-77
 Svetlana Komarovskaja — MM-77
 Andrei Bespalov — MM-57
 Juhani Vreimann — MM-51
 Margus Sarap — MP-52
 Liina Kaukula — KA-71
 Jelena Karvanen — KA-97
 Natalja Ivanova — KA-97
 Mike Klass — KÜ-51
 Kaja Marley — KÜ-71
 Evi Poom — KÜ-91
 Kaire Hein — KO-51
 Helve Sarapuu — KO-71
 Heli Tomson — KO-91
 Ene Järv — KO-91
 Riina Roosalu — KO-91
 Mall Heinla — KM-91
 Toomas Teekel — KM-71
 Aare Holm — EE-71
 Priit Jõrs — EE-71
 Raivo Kaseorg — EE-91
 Erika Parts — EV-71
 Peeter Kink — EV-91
 Oleg Baranin — EK-77
 Zanna Malahhova — ED-97
 Sven Pertens — ET-71
 Mart Joosep — ET-71
 Tiina-Kai Grünbaum — ET-91
 Külli Raima — TI-71
 Merje Metsamäe — TI-71
 Kai Aava — TE-91
 Ülle Pajuste — TE-91
 Jako Kull — TE-91
 Lea Leppik — TL-91
 Marika Muilas — TL-71
 Jelena Sebetina — TM-97
 Natalja Grišina — TM-91
 Heddy Jõots — TK-71
 Kaido Salurand — TP-71
 Margus Esnar — TP-71
 Oleg Bukotkin — TP-71
 Tiina Pley — TR-71
 Svetlana Vinogradova — TR-77

LOSSI ÜMBRUSEST

Pärast remonti näeb Glehni loss endiselt hea välja; ainult tähelepanelikum vaateleja saab aru, kui suur töö siin vahepeal on ära tehtud. Juba temperatuur hoones reedab midagi. No — ja saali lagi muidugi.

Et suured tööd on ära tehtud, see annab lootust ka ehk edasiseks, aga... juubelid on möödas, teha palju, tegijaid vähe... ja mis need tavalised puhul on ka lihtsam, mida sõnal nüüd järgnevad. Sellel rohkem on ideid järgneva jaoks ja tähelepanu antud asjale pühendatud.

Sagedane pilt on niisugune: sissepääsuga korrusele on kaetud lauad, sammastega toas on aga puhveti ladu. Kas on liiga suur töö kelärisesse avar

einclauaruumi valmis ehitada? Tegelikult — sisustada. Kui alakorrusel on kõik valmis, siis jääb üleval rohkem ruumi muu jaoks: näitused, stendid jn.

Maja ümber on veel püstid, mis annaksid palju juurde kogu lossi väljanägemisele.

Näiteks:

1. Valvuri (või ka lihtsalt jalutaja) rotundis või niis, mis asub ukseesise platsi servas, tuleks vaid mõni kivi paika panna endisele kohale, et ehitisi omandaks jälle endise näo.

2. «Kõhna mehe värav» ootab ka taastamist — uksest vasakule ja makke.

3. «Mäejutluse» kaks alust on vaja korda teha ja trepp selle juurde, mis on lossile lähemal. Võibolla istutada nende peale lillepeenar? Või rajada mõni kompositsioon? Praegu on nad nagu «sakste vana» asi, millega ei oska midagi peale hakata. Eelmine peemees oskas, aga meie, kehvakased, ei oska...

4. Välisukse-pealne tõrvatud müür tuleks jälle katta mätastega. Muidu on pidevalt «pooleli» ilme kogu majal.

5. Kui vana Glehni pani lossi juurde püsti mälestussamba oma hobusele, kas meie ei võiks selle samba märgistada nii, et ta on püstitatud HO-BUSELE üldse? Hobujõud on tehnikaga nii seotud, et selle väikese plaadi või bareljeefi panemise vaev võiks küll nähtu olla.

6. Mäest allamineva tee ääres on suur kask kasvamas mul-lakuhila otsas. Kas teda ei peaks tee poolt müür toetema?

7. Võibolla veel midagi? Nagu näha, on need tööd kõik väiksemahulised. Keegi peaks asjad aga ette võtma. KES?

Kui laulukoorid, kellede paljud liikmed käivad TPI-s ainult oma harrastuse pärast, omal ajal tuhandet tundi veel lossi heaks ohverdasid, siis võiksid TPI-s palgal (ja stipil) olijad need tööd küll mängeldes ära teha. Kui peetakse vajalikuks. Muidu on mulje nagu rätsepat, kellel püksid harmendavad — ikkagi polütehniline kool.

Ja lõpuks palmimaja. Praegu on ta küllalt kurvas seisus ja laguneb veel pidevalt edasi. TPI teda vaevalt võtab taastamisele, sest talle pole korralikku funktsiooni anda. Vähemalt seni pole olnud.

Aga eraalgatus? Kui anda mõne kooperatiivi kätte selgepiiriliste tingimuste juures? Kujutan ette, et seal võiks müüa sooje ja külmi jookke, suupisteid jne. Nii suvel kui ka talvel. Peaks olema mõeldav. Koht on ju väga romantiline.

Ja lõpuks. Tudengid on erksa vaimuga rahvas. Need tööd on kõik juhtimise, mitte materjalide või tööjõu vähesusest tingitult tegemata. Või peab ootama jääma, kuni «kodulinna» lapsed tehnika kõrgkooli klubi ümbruse korda teevad?

Kui õigeid mehed on üles leitud ja hoog juba sees, siis võiks «Kalevipoja» ka veel püsti ajada! Aeg ootab meilt tegusid kõigis valdkondades. T. ANTSURAHVA

AVALIK KIRI TPI KOMSOMOLI- SEKRETÄRILE

21. nov. k. a. ilmus A. Rõigase artikkel «Mustamäel ja Dipolis», millest võisime lugeda komsomolikomitee sekretär Feliks Mäguse poolt öelduna, et k. a. oktoobri lõpus käis Helsingis Helsinki Tehnikaülikooli Üliõpilasiidu kutsel kolm ja sama kooli filmiklubi «Montaasi» kutsel viis tipikat.

Nõutust tekitab meis see, et mitte keegi filmiklubi juhatuses ei olnud informeeritud soome filmiklubi kutses ja sai sellest teada «Noorte Häälde» artiklist. Samas teame, et kapmaale sõiduks võtab paberite ajamine rohkem kui üks-kaks nädalat.

Ajalooist tahaksime meenutada, et just Helsinki TÜ filmiklubi «Montaasi» ja TPI filmiklubid olid esimesed, kes seadsid sisse vastastikused kontaktid 1967. aastal. Alles seejärel sai hoo sisse Helsinki TÜ Üliõpilasiidu ja TPI komsomolikomitee delegatsioonide vahetus. Selles vahetuses olid esindatud mõlema kooli filmiklubid. Nagu «Noorte Häälde» ilmunud artikliski mainitud, jäid need kontaktid vahepeal soiku, (kuna TPI-poolsed kontaktid võitis üle üks Moskva kõrgkoolidest).

Praeguses filmiklubi juhatuses ja aktiivis on inimesi, kes on lõõnud kaasa klubi asutamisele saati. On neid, kes instituudi lõpetanud ja jäänud klubile truuks ka lähema tegevusaastaga. (Muide, nende tudengite õul on praegu tudengikino ürituste läbiviimine üle nädala, kolmapäeviti algusega kell 16.00.)

Dialtöödu põhjal palub TPI Filmiklubi juhatus västata «TP» veergudel:

1) Miks filmiklubi juhatus isegi ei informeeritud soome kolleegide poolt saadetud kutses?

2) Kas filmiklubi juhatuses ja aktiivis tegutsenud üliõpilasi ei loetud küllalt väärivateks sõitjateks?

3) Kes nimeliselt esindasid TPI Filmiklubi Helsingis?

4) Kas selline asja mahavaikimine on perestroika mall TPI komsomolikomitee käsituses?

5) Kas eraldab komsomolikomitee tuleval aastal oma viis kohta filmiklubile?

Sedapuhku ammandavat vastust ootama jäädes

TPI FILMIKLUBI
JUHATUS

VASTUS AVALIKULE KIRJALE

TPI komsomolikomitee eestvedamisel möödunud aasta jooksul tehtud töö tulemusel sai võimalikuks koostööside taastamine Helsinki Tehnikaülikooli Üliõpilasiidu ja meie komsomolikomitee vahel. Nende koostöösideinete raames käis tõepoolest Soome üliõpilastel külas kaheksaliikmeline üliõpilastede delegatsioon, kusjuures kolm inimest kutsuti külla Tehnikaülikooli Üliõpilasiidu juhatuses ja viis üliõpilasiidule alluva tudengite filmiklubi poolt. Olgu öeldud, et tudengite filmiklubisse kuuluvad filmide loomisega tegelevad üliõpilased.

Sidemete taastamisel sai eeltingimuseks, et delegatsioonid, keda me Soome saadame, oleksid moodustatud üliõpilastest, mitte aga õppejõududest, sest vastuvõetuga Soomes tegelevad üliõpilased. Selle tingimuse eiramise tõttu katkestas Tehnikaülikooli Üliõpilasiit suhted Moskva kõrgkoolidega. Paika pandi ka põhi-

mõte, et delegatsioonide koosseisu lülitame erinevate huvialaklubide, taiduskollektiivide jne. esindajaid. Sel aastal tuli kutse filmi tegemisest huvitatud tudengitele. Järgmisel aastal vahetame võib-olla rahvatantsijaid, tudengiansambleid, sportlasi. Ikka vastavalt sellele, kuidas me koos lepingupartneriga paremaks peame.

Vastuseks TPI Filmiklubi juhatuses küsimustele:

1) TPI komsomolikomitee ei pidanud vajalikuks informeerida filmiklubi, kuna kutse ei olnud adresseeritud teile. Küll aga informeerisime Margus Schultsi ja Ants Koeli, kes loovad praegu tudengite kinostuudiot.

2) Kindlasti on filmiklubi juhatuses ja aktiivis selliseid inimesi, kes väärivad Soomesse sõitmist. Kui filmiklubi loob neile sellised võimalused, siis meil ei ole midagi selle vastu.

3) Helsingis ei esindanud keegi TPI Filmiklubi, küll aga esindati ülalmainitud tudengite kinostuudiot.

4) perestroika tähendab meie arvates muuhulgas ka seda, et oma tööga saavutatud tulemusi saame ikka ise kasutada, mitte ei pea ootajatele laiali jagama. Paistab, et TPI Filmiklubi jaoks on perestroika vaid tühipaljas sõnakõiks.

5) Ei ole võimatu, et järgmisel aastal Soome sõitvate tudengite seast on mõni ka filmiklubi liige.

Lp. TPI Filmiklubi juhatus. Ma mõistan, et keegi Teile seast soovis ka Soome sõita. Et Teile soovid edaspidi täituksid, siis oleme lahkelt nõus Teile 1987. aasta kogemusi värskendama.

Lugupidamisega

TPI KOMSOMOLIKOMITEE
SEKRETÄR F. MÄGUS

ÜHINGUS «TEADUS»

Konverentsisaalis.
SVEN ARBETI foto

Novembrikuul toimus TPI-s ühingu «Teadus» oktoobriarajooni osakonna konverents rahvusküsimuse teemal. Esinejad ja kuulajad arutasid ühiselt meid kõiki puudutava probleemi üle, püüti leida lahendus küsimusele: «Kes ja kui palju peab arvestama teise rahvuse kultuuri, kommete ja harjumustega?» Kohalviibinud pedagoogid rõhutasid veel kord, et austus rahva vastu algab austusest selle rahva kultuuri ja ajaloo vastu, milleni omakorda jõutakse läbi keele.

Tuleb ikkagi kiiremas korras võtta ette olulisi muutusi meie üldhariduskoolide keeleõpetussüsteemis.

Käsitleti elanikkonna korteri-probleeme, elamispinna jagamise tagamaid: kas ikka neile, kellel kõige rohkem vaja, saavad uued korterid, sest vaid 1/3 elamispinna jaoatatakse kindlaksmääratud järjekorras.

Konverentsi lõpul arutati, kuidas paremini organiseerida ühingu tööd, õiglasemalt hinnata lektorite esinemist.

Ühingu «Teadus» ootab kõiki oma loengutele!

Mõtteid eneseks-saamisest

KAS KA MINA OLEN ISIKSUS?

Jutud «subjektivuse faktori», «inimtegori» jms. tähtsuse tõusust väljendavad tegelikult üli-eluliseks saanud vajadust (igatsust?) ennatleitud inimese — isiksuse järele. Kes on isiksus? Millised on tema põhiomadused ja -võimed? Tema suhted maailmaga? Ja keda mõista eneseks-saanu «dialektilise vastandi» — võõrandunud indiviidi all? Kas isiksus on midagi lõplikku või on tema areng piiritu? Püüdkemgi seda lähemalt uurida — toetudes rohkem isiklike kogemusele kui teoreetilisele teadmisele, pigem juba eneseseotvale, kui alles väljastpoolt saadavale.

Enne aga proovigem vastata põhilistele: kas iga inimene on isiksus? Või on seda vaid mingi eliitarn vähemuse, n-ö «kõrgema kasti» esindajad? Juba sõna «isiksus» ise sisendab, et tegu on millegi erilise, isegi kindumatu või unikaalsega. Millegi tõesti väärtuslikuga. Teisalt veenab mu enesetarkus mind, et mõiste «võõrandunud indiviid» on midagi üpris tinglikku. Ilmselt ei ole olemas isiksusetut inimest — on vaid oskamatus näha teises isiksust ka siis, kui ta selle enda jaoks hetkel on kaotanud. Jah — igäikes peitub kahtlemata tema iseolemise, küsimus on, kui võrd keegi meist selleni jõuab. Kui võrd ta selles ei a b.

VÕÕRANDUMINE ei tähenda minu jaoks isiksuse puudumist, vaid sellest pahasti lahkus, eemal, eraldiolekut. Võõrandumise hetkil, mil end lausa kaotame või tundidel, päevadel, nädalatel, kuudel või koguni aastatel, mil me pole (veel?) mitte päris meie ise, eraldavad meid iseendist me «meeleplekid» — eelarvamused, eksiarusaamad, negatiivsed emotsioonid (stress?) ja hõred, stereotüübid. Seejuures tundub, et inimese eneseleidmise või võõrandumise määrat määrab kaugelt rohkem kasvatatus ja kultuur kui pärlilikkus. Ehkki võib oletada, et ka n-ö ideaalsetes oludes leiavad inimesed end erinevalt määrat. Või õigemini — nende eneseleidmise avarus võib kujuneda erinevaks. Tundub, et siin hakkab mängima mingi üleajalik faktor, mida me veel hästi ei tunne. On see «karma» — nagu väidab vähemalt üks inimkonna n-ö suurtest traditsioonaaletest õpetustest. On sellega kuidas on, usun ma, et lõputu vanades müütides ja sümbolites on varjul mõndagi nüüsgust, mida meie senise, uuemaage praktilise suhtelise piiratus ja ühehülgsus tunnetada pole võimaldanud. Selleks läheb vaja aasta-tuhandepikkust tasakaalustatud terviklikku inimpraktikat. Siiski nii mõnigi neis õpetus sisalduv tõdemus on ka koheselt ja üheselt mõistetav. Nii näiteks vastan ju sellele samale küsimusele «Kas iga inimene on isiksus?» muuhulgas ka «budistlikult»: «igas inimeses on buda — ainult kaugelk mitte igäikes ei tea seda.»

Vastupidine oleks ehk vanatamentlik — antagu mulle andeks mu võimalikku primitiivset lähenemist — arusaam inimesest kui algusest peale oma süvimas sisimas patusest olevusest, kes omal jõul oma patukoorma alt enam kuidagi vabaneda ei suuda. Selleks vajab ta võidetamisi abi «kõrgemalt». Aga ka isiksuse puhul võime rääkida tema üha selgemast tajust «ühetekeuuluvusest» millegagi, mida parema sõna puudumisel nimetagem näiteks maailmakõiksuseks» (Paul-Erik Rummo sõnavõtust ENSV õpetajate kongressil). Niisiis — võimalus ühenduseks maailmakõiksusega

Ent mingid mandused ei suutnud konjat eemale peletada. Tema rädadest ja väludest kus ta elas oma üksildast meesaelu. Jah, ta oli üksildane, aga ta ei tundnud kellegi puudust. Kellet ta pidigi puudust tundma? Ta päevad olid täis elu ja õnne, nad ainult kulusid nii ruttu. Suvi oli möödas, saabus sügis.

Röövliütar Konja, lk 208. V. Beckmani tõlge

LASTE SÕBRA JUUBEL

Miks TPI Teadusraamatukogu just ASTRID LINDGREN 80. juubelit tähistama pidi, kui raamatukogus endas vaid 2 (loe: kaks) juubilara raamatut leidub ning näituse kokkusaamiseks tuli kasutada ENSV Riikliku Raamatukogu ja tervelt kuue erakogu abi? — Aga miks ka mitte, kui enamuse TPI tudengitest on koos Karlssoni, Blomkvisti, Pipi ja Tjorveniga ÜLES KASVANUD? Ja kui nooremate õppejõudude ning teenistujate lapsed on praegu just kõige magusamas Lindgreni lugemise eas? Igatahes piletid uurati lennult, ja 18. novembri õhtul võis näha hulka vanemaid ning vanavanemaid, mudilased käekõrval, läbi röske videviku Glehni lossi poole ruttamas. Paari-kolmeaastastele oli tulekutee üsna pikk. Aga kohale saadi ja saal täitus — istmed, aknalauad, põrandad ja treppki said kuivalt lapsi täis. Reet Made sünnipäevapäevakõnet kuulati kenasti, kuigi koolieelikule on paigalistumise pingutav. Kõneleja rääkis ilusasti Rootsimaa ja väikesest tüdrukust, keda kirjandusõpetaja oli kord Selma Lagerlöfiga võrrelnud, kes aga ometi õige kava oma esimest raamatut oodata laskis. Kui poleks juhtunud pikemat haigevoodis viibimist, kas oleks sündinud Pipit, kas oleks ilmunud geniaalset lastekirjaniku? Kui palju oleksime siis vaesemad!

Kõne lõppedes lendas saali tüdruk nagu tulesäde — Pipi Pikk-sukk ise. Laulu, tantsu, vigurjutu ja vestlusega pani ta kuulama ka kõige pisemad ja kõige rahutumad. Naersid kaasa emad-isadki, sest mõni Pipi nali on lõpuni mõistetav vaid suurtele. Paarkümmend minutit olime seltis Pipiga Segasumma suvilas ja kuulsime, mida kõike ta koos Tõmmi ja Annikaga seal leitanud on. KATRIN KARISMA teeb Pipi rolli oma 18-ndat hooaega (1), varsti tuleb «ESTONIAS» tema 200. Pipi etendus... Klaverisaatja Ulla MILLISTFER andis oma parima, et keegi ei märkaks, mis seisus saali klaver on...

Vahepeal vaadati raamatunäitust, kus oli väljas eesti (ka välis-eesti), rootsi ja soome Lindgreni-väljaandeid. Mõni laps ei suutnud etenduse ajalgi end raamatust lahti rebida — nüüsgust menu pole ühegi ürituse raamatunäituel veel olnud! Eriti meeldivad lastele need raamatud, milles olid eestianna Ilon Wiklandi värvilised illustatsioonid. Saadaval olid kavad (Maie Ruljand & Hugo Hiibus) ja juubelieliksiirised kirjaniku šaržiga (Hugo Hiibus). Karlssoni kioskis müüdi rõõmsavärvilisi postkaarte ja kleep-pilte. Ja mis kõige tähtsam — laual oli pikk õnnitlusbulla (Aiki Saavik), millele kirjutasiid alla nii uured kui väikesed, kõik kaks-sada sünnipäevalist. See läks Stockholmis suunas teele — muidugi koos kava, postkaardi, fotode ja ekliiristega. Loodame, et post oma parima annab ja saadetise vähemalt jõuluks juubilarile kätte toimetab.

Sünnipäev lõppes Karlssoni vempudega. Parimates aastates vigurvänta ja maismokka mängis Andres LUTSAR, Väikevenda tema poeg Jaan, Ema aga abikaasa Aime LUTSAR. (Kui see aja-leht ilmub, peaks Tombi-nimelise rahvateatri Karlssoni-tükk juba Soomemaal ringlema — perekond Lutsar muidugi ka). Et kõige lõpuks Astrid Lindgreni auks koos vaatajatega torti söödi ja Karlssoni lõõtsa saatel ringmängu tehti, oli üpris kooskõlas juubilara naturiga — elurõõmus ja särtsakas Lindgren armastavat kuuldavasti tänini tantsida!

Paar tõrvatilka pidavat parimaski meepotis leiduma. — Kahjuks ei tulnud meie õhtule aukülalised, keda oleksime Lindgreni vahendamise eest lilled-meenetega tänada tahtnud. Väga hoivatud on nii tõlkija Vladimir Beekmann kui ka kunstnikud Edgar Valter ja Hugo Hiibus. Heliiooja Ülo Vinter oli aga parajasti Pärnus ravil. Nende õhtul puudumise ei vähendanud ometi karvavõrdki meie tänutunnet nende vastu. Looming oli ju pealegi kohal!

Kui palusime esinejate ja aukülaliste veoks TPI bussi, lubati meile üksnes veoauto. Kuidas oleks ENSV teeneline kunstnik Katrin Karisma Pipi kostüümis «Estonias» veoauto kasti Glehni lossi sõitnud? Ka tal enam lauluhäältk oleks olnud? (Bensiinipuudus on objektiivne põhjus, aga vist sõidab veoautogi bensiiniga?)

Ja kui pühapäeval «AEG LUUBIS» mõne minuti Lindgreni juubeliile pühendas ning põgusalt ka meie õhtut näitas, üllatas see, et poole sõnagagi ei mainitud, kus õhtu toimus ja KES selle korraldas. Kas häbeneti, et ei keegi muu, kõigest rauakool TPI või lihtsalt «unustati»? Avalikustamise ajal!

Kui õhtu lõppes, ütles üks väikemees oma vanaemale: «Homme tuleme jälle!» Ilusamat tänu nähtud vaeva eest ei saagi olla.

ANNE-MALLE HALLIK

on peidus igas inimeses, tuleb see võimalus vaid realiseerida. Kül-lap see ongi üks olulisemaid ümmutusi «isiksustamise» teel. Ehk nagu ütles uus-testamentlik inimeseõpetus — mõistagi omas kujundisüsteemis: «Ennekõike taotlege taevariiki, ja kõik muu antakse teile pealekauba.» «Tae-varii» aga ei ole antud juhul midagi muud kui eneseks-saamise «riik» — kõigi selle otvaliste

omadustega. Avastades iseennast maailmas ja maailma iseendas, avastame ühtaegu maailma tähenduse rikkust. Mida võõrandunud oleme, seda vähem ja seda halvemat maailma meile tähendab.

Sellest lähemalt aga juba järgmises mõlgutelus.

PEETER JOONATAN

Järje jutt TŠEHHI PÄEVIK

Milline õndsus on hommikuti kauem magada! Kuna meil oli vaba päev, otsustasime üles otsida «U Kaliha» ehk Svejkist tuntud «Karika» kõrtsi, hulkuda vanalinnas ja käia kinos.

Õllebaari leidsime õige ruttu. Isegi vaba laud oli. Kelnerit oodates lugeme seintelt vene-, saksa- ja tšehhikeelseid tsitaate «Vahva sõduri Svejki juhtumistest I maailmasõja päevil». Meie vastas filosoferis vabatahtlik Marek, kõrval oli Baloün, tagapool leitnant Dub. Müüdi väga mitmesuguseid svejkiteemalisi suveniire, vastav sümbolika oli ka laudlinal ja salvrättidel.

Pakuti kohapeal valmistatud õlut, otse alt keldrist. Kui keegi Prahasse juhtub, astuge «U Kalihast» läbi, see on I. P. Pavlova metroopeatuse lähedal.

Õhtuks võtsime piletid USA (vist 1984. a. parimale) õudus-filmile «Lõuad». Kino oli väga esinduslik, justkui teater — riidehoiu, avara fuajee, peegelseintega ootesaali, baari ja mugava kinosaaliga. Heli oli stereofooniline. Film oli vapustav. Saal kiljus. Andrus murdis seansi ajal (mõjul) oma vihmavarju käepideme.

Närvide rahustamiseks jalutasime mööda õist reklaamtuledes Prahat.

PÜHAPÄEV, 2. AUGUST.

Lahti olid ainult muuseumid, kirikud ja baarid. Otsustasime käia püha Miikaeli kirikus jumalateenistusel, mida giid oli meile soovitanud linnaekskursiooni ajal.

Oma mõõtmel oli ehitus aukartustäratav. Kõrge trepp viis massiivsete ustega peasissekäigu juurde. Sees oli hämar, kuid sellele vaatamata hakkas kohe silma ülirikas siseinter-jöör: maalid, raidkujud, kullatud pilt, marmor, suurepäraseid maalinguid laes. Meie kirikute ranguse kõrval tundus see lausa kunstimuseumina. Vaevalt jõudisime tiiru peale teha, kui algas teenistus. Kuulasime veidi oreit ja lahkusime. Jalutasime üle Karli silla, läbi vanalinna Vaclavi väl-jakule. Ostsime kella kaheksaks piletid «Flashdance'le», see-järel läksime Kallega vanalinnas asuvat Juudi surnuaeda otsima. Seal pidi olema haud, kuhu raha visates soovid täituvad. Leidsime alles paari tunni pärast, kuid saba oli suur — mingi Ameerika koolilaste ekskursioon. Sõitsime koju.

Õhtul käisime kinos. Film oli jälle väga hea, vähemalt tookord tundus see nii. Hea muusika ja ilusad naised. Midagi jäi helisema.

Koduteel veendusime veelkord öise Praha ilus.

ESMASPÄEV, 3. AUGUST.

Planeeritud ekskursioon šokolaadivabrikusse liikkus edasi. Saime vaba päeva. Loomulikult sõitsime linna. Meie uuri-misretked kandusid keskusest järjest eemale. Avastasime uusi äritanavaid, väljakuid, ülimoodsaid hotelle, õllebaare ja kauplusi.

Õhtul läksime jälle kinno. Film oli USA laiformaat, kvardrofoonilise heliga «A Chorus Line». Efektid olid head, film ise keskpärane.

TEISIPÄEV, 4. AUGUST.

Kohe peale hommikusööki sõitsime ühepäevasele ekskursioonile mööda Põhja-Tšehhit. Esimese peatuse tegime Tere-zines, kindluse ees, mida alates möödunud sajandi keskpaigast oli kasutatud kinnipidamiskohana, kui esialgne kaitse-funktsioon sõjas preislastega minetas oma tähtsuse. Teise Maailmasõja ajal muutsid sakslased selle poliitiliseks vang-laks, kus vaevlesid ligi 1 000 000 antifasisti pea kõigist Euroopa maadest.

Edasi sõitsime Põhja-Tšehhia suurimasse tööstuskeskusesse Usti nad Labesse. Tutvusime keemiakombinaadi, seejärel pooleteise tunni jooksul linnaga.

Päeva eredaamad muljed saime Teplicest. Teplice on Tšehhi vanimaid kuurorte, kuulus mineraalvete ja sanatooriumide poolest. Buss viis meid kõrgele mäkke, kust avanes suure-pärane vaade all asuvale linnale ja kogu ümbruskonnale. Päril tipus oli vaateplatvorm, õllekiosk paari lauakesega, köisraudtee, stardiplats. Loomulikult tahtsid kõik sellega sõita.

Istusime kahekaupa korvidesse, kinnitasime rihmad ja su-keldusime... kord avanes jalge all kuristik, kord riiva-sime pöösaid ja puudelatvu. Sõit kestis 16 minutit.

Õhtul saime Prahasse.

Tšehhimaad imetlemas, TIIT KOLK KM-71

